ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

พฤติกรรมการออมของครัวเรือนในประเทศไทย

ผู้เขียน

นางสาวกรัณฑรัตน์ ควงใจสืบ

ปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผศ.คร.ปียะลักษณ์ พุทธวงศ์ รศ.วัชรี พฤกษิกานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของครัวเรือนในประเทศไทยและ ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครัวเรือนในประเทศไทย ข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลของสำนักงานสถิติ แห่งชาติ รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ.2553 เป็นฐานข้อมูลใน การศึกษา และเป็นการสำรวจทั่วประเทศ มีตัวอย่างครัวเรือน 5,500 ครัวเรือน ซึ่งมาจากการออก แบบสอบถาม โดยการใช้วิธีสัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทนของครัวเรือนของประเทศไทย และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ประกอบด้วยสถิติเชิงพรรณนา นำเสนอวิธีการแจกแจงค่าสถิติความถึ่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย และ วิเคราะห์ผลด้วยการทดสอบไคสแควร์ (Chi-square), สหสัมพันธ์ (Correlation) และ สมการการถดถอย (regression)

ครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มี หัวหน้าครัวเรือนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุมากกว่า 50 ปี มีการศึกษาอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าหรือเท่ากับประถมศึกษา และประกอบอาชีพเกษตรหรือประมง มากที่สุด นอกจากนี้ครัวเรือนส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนจำนวน 1- 3 คน มีรายได้อยู่ ระหว่าง 10,001 – 50,000 ส่วนใหญ่จะมีจำนวนหนี้มากกว่า 100,000 บาท สำหรับการออมเงินนั้นมี จำนวนครัวเรือนที่ออมเงินทั้งสิ้น 4,011 ครัวเรือน และไม่มีการออมเงินจำนวน 1,489 ครัวเรือน มี มูลค่าการออมเงินเฉลี่ย 5,349 บาทต่อเดือน สำหรับวิธีการออมเงินของครัวเรือนนั้น ส่วนใหญ่จะ นิยมออมเงินด้วยวิธีการฝากธนาคาร สถาบันการเงินหรือสหกรณ์ออมทรัพย์เพราะการฝากเงินด้วย วิธีการดังกล่าวนั้นมีความมั่นคงมากกว่าวิธีอื่นๆ อีกทั้งยังได้รับผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ยหรือเงินปัน

ผลและ ไม่มีความเสี่ยงจากการสูญหาย ส่วนวัตถุประสงค์ของการออมเงินนั้น ครัวเรือนส่วนใหญ่ นิยมออมเงินเพื่อเก็บ ไว้ใช้เวลาเจ็บป่วยหรือชราเนื่องจากหากเกิดอาการเจ็บป่วย โดยที่จำเป็นต้องใช้ เงินก็สามารถนำเงินที่ออม ไว้มาใช้จ่าย ได้และอาจเก็บเผื่อว่าในอนาคตหากมีอายุมากขึ้น ไม่สามารถ ทำงานเลี้ยงคูตัวเอง ได้แล้ว ก็สามารถมีเงินที่ออม ไว้นำมาใช้ได้

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออม เมื่อทดสอบด้วยใกสแกวร์ พบว่า รายได้ของครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับการออม คือ ครัวเรือนที่มีรายได้สูงจึงมีแนวโน้มในการออมสูง หากหัวหน้า ครัวเรือนเป็นเพศหญิงจะมีการออมต่ำลง อายุของหัวหน้าครัวเรือนที่มากจะมีการออมลดลง หัวหน้าครัวเรือนที่มีการศึกษาสูงจึงมีแนวโน้มการออมมากกว่า และภาระหนี้ของครัวเรือนมี ความสัมพันธ์กับการออมเงิน คือ ครัวเรือนที่มีภาระหนี้สูงมีแนวโน้มในการออมเงินมาก และเมื่อ ประมาณแบบจำลองด้วยการวิเคราะห์การถดลอย พบว่า หากรายได้ของครัวเรือนเพิ่มขึ้น 1% มีผล ทำให้การออมเพิ่มขึ้น 0.3 % หัวหน้าครัวเรือนเป็นเพศหญิงจะมีการออมต่ำกว่าเพศชาย 9.3% ถ้า ภาระหนี้ของครัวเรือนเพิ่มขึ้น 1 % จะมีผลทำให้การออมเพิ่มขึ้น 0.054 % จำนวนสมาชิกใน ครัวเรือนเพิ่มขึ้น 1 กน จะมีผลทำให้การออมเพิ่มขึ้น 13.1% และหากหัวหน้าครัวเรือนที่มีการศึกษา ระดับปริญญาตรีและระดับสูงกว่าปริญญาตรีจะทำให้มีการออมเงินเพิ่มขึ้น 103 % และ 137% เมื่อ เทียบกับหัวหน้าครัวเรือนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved

Independent Study Title

Saving Behavior of Households in Thailand

Author

Miss Karantarat Doungjaisurb

Degree

Master of Economics

Independent Study Advisory Committee

Asst. Prof. Dr. Piyaluk Buddhawongsa Advisor

Assoc. Prof. Watcharee Prugsiganont

Co- advisor

ABSTRACT

The objectives of this study are to study the savings behavior of households in Thailand and to study the factors affecting household savings in Thailand. The data used in this study was derived from the household social economic survey 2010, collected by the National Statistic Office. A total of 5,500 samples were taken. The statistical methodologies adopted for the analysis were descriptive statistics presented by frequency, percentage, and average and analyze the result by chi-square, correlation and regression.

The majority of the head of households were male, aged over 50 years old, educated lower or equal to the primary level, and were in agricultural and fishery the most. There was an average of 1-3 members per household, with an income ranging from 10,001 to 50,000 Baht and most of them had debt of more than 100,000 Baht. The behavior study found that the majority, there were 4,011 households with saving and 1,489 households without saving. Average savings are 5,349 Baht per month. Most of deposit money in banks, financial institutions or cooperatives because those institutes and cooperatives provided greater security means of saving while households earned their interest. The main objective to save was to use for illness and retirement period.

The result of the factors which influence savings of households, using Chi-square, found that households with higher incomes saved more. If the head of households were female, the

savings amount was lower. As the age of the heads of households increased, the households' saving decreased. Heads of households with high education saved more. Debt of households is also related with saving, as if they had more debt, they would save more money. When the model was estimated by regression, it was found that if income increases by 1 %, savings increases by 0.3 %. If female heads of households saved less than male heads of households by 9.3%. If debt increased by 1 %, the savings increased by 0.054 %. If the members of a household increased by 1 person, savings would then increased by 13.1%. On average the heads of households who had bachelor degree and graduate degree would save more by 103% and 137% respectively when compared with those who graduated lower than a bachelor degree.

